II

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

HENSTILLINGER

RÅDET

RÅDETS HENSTILLING

af 14. maj 2008

om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker (2008-2010)

(2008/390/EF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 99, stk. 2,

som henviser til Kommissionens henstilling,

som henviser til drøftelserne i Det Europæiske Råd den 13.-14. marts 2008, og

som tager i betragtning, at Europa-Parlamentet har vedtaget en beslutning om Kommissionens henstilling,

HENSTILLER:

AFSNIT A

MAKROØKONOMISKE POLITIKKER FOR VÆKST OG BESKÆFTIGELSE

A.1. ***Makroøkonomiske politikker, der skaber grundlag for mere vækst og flere arbejdspladser***

Sikre økonomisk stabilitet for at øge beskæftigelses- og vækstpotentialet

Sunde makroøkonomiske politikker og strukturreformer på produkt-, arbejds- og kapitalmarkederne er af afgørende betydning for en velafbalanceret økonomisk vækst og den fulde udnyttelse af vækstpotentialet. Pengepolitikken kan bidrage hertil, hvis den fokuserer på prisstabilitet og samtidig, uden at slække på målsætningen, understøtter andre generelle vækst- og beskæftigelsesorienterede økonomiske politikker. For nye medlemsstater er det vigtigt, at penge- og valutapolitikken bidrager til at opnå konvergens. Valutakursordningerne er en vigtig del af den overordnede ramme for den økonomiske politik og pengepolitikken og bør være orienteret mod opnåelse af en real og holdbar nominel konvergens. Deltagelse i ERM II på et passende tidspunkt efter tiltrædelsen vil være en hjælp i disse bestræbelser.

Hvis der opnås en sund budgetstilling, vil de automatiske budgetstabilisatorer kunne virke fuldt ud og symmetrisk i konjunkturcyklen med henblik på at stabilisere produktionstilvæksten omkring potentialet. For de medlemsstater, der allerede har opnået en sund budgetstilling, er udfordringen nu at fastholde denne stilling. For de øvrige medlemsstaters vedkommende er det vigtigt, at de træffer alle de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at nå deres mellemfristede budgetmål, især hvis de økonomiske forhold forbedres, og at de undgår procykliske politikker og opnår en situation, hvor der er tilstrækkelig plads til, at de automatiske stabilisatorer kan virke fuldt ud i konjunkturforløbet inden den næste økonomiske nedgang. I overensstemmelse med rapporten om en reform af stabilitets- og vækstpagten, som Det Europæiske Råd godkendte den 22. marts 2005, bør medlemsstater i euroområdet og ERM II-medlemsstater, der endnu ikke har nået deres mellemfristede budgetmål, nå op på en årlig konjunkturkorrigeret tilpasning, uden engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger, på 0,5 % af BNP som benchmark.

For de enkelte medlemsstater er de mellemfristede budgetmål differentierede for at tage hensyn til de forskellige økonomiske og budgetmæssige stillinger og udviklinger. I overensstemmelse med 2005-reformen af stabilitets- og vækstpagten vil de mellemfristede mål blive taget op til revision, for at der bedre kan tages hensyn til den finanspolitiske byrde som følge af aldringen. I overensstemmelse med 2005-reformen, kan en indførelse eller styrkelse af nationale budgetregler og institutioner, herunder overvågningsmekanismer, bidrage til at supplere pagten og støtte opnåelse af målene.

Det er en yderligere makroøkonomisk udfordring for nogle medlemsstater at operere i en situation, hvor de skal indhente et alvorligt efterslæb, der i forskellig grad ledsages af underskud på betalingsbalancen, hurtig kreditudvidelse og en udvikling af det finansielle system. En restriktiv finanspolitik, effektiv finansiel overvågning og en bedre konkurrenceevne er vigtige faktorer for at dæmme op for eksterne og interne ubalancer. En forsigtig finanspolitik er vigtig for at holde underskuddet på betalingsbalancen på et niveau, der sikrer sund ekstern finansiering. Ud over at bidrage til sunde budgetstillinger kan en restriktiv finanspolitik også begrænse risikoen for en kraftigt stigende indenlandsk efterspørgsel, der kan give vedvarende højere inflation og medføre makrofinansielle risici, der kan betyde udsving i de reelle valutakurser og et langvarigt tab af konkurrenceevne. Strukturreformer og passende koordinering af politikkerne spiller en vigtig rolle for, at økonomierne kan modstå eventuelle ugunstige udviklinger i den globale økonomi.

Retningslinje 1. At sikre økonomisk stabilitet med henblik på bæredygtig vækst

1. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten overholde deres mellemfristede budgetmål. Så længe dette mål ikke er nået, bør de træffe alle de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at nå det. Medlemsstaterne bør undgå procykliske finanspolitikker. Endvidere skal de medlemsstater, der har uforholdsmæssigt store underskud, træffe virkningsfulde foranstaltninger for at sikre en hurtig korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud.

2. Medlemsstater med et underskud på de løbende poster, som risikerer at blive uholdbart, bør forsøge at korrigere underskuddet ved at gennemføre strukturreformer, fremme den eksterne konkurrenceevne og eventuelt bidrage til at korrigere underskuddet via deres finanspolitik. Se også den integrerede retningslinje »At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU« (nr. 6).

Sikre den økonomiske og finanspolitiske holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse

Uden ændringer i politikker og adfærd i bredere forstand vil EU's aldrende befolkning give problemer for Den Europæiske Unions økonomis langsigtede bæredygtighed som følge af lavere potentiel produktion pr. capita på grund af færre personer i den arbejdsdygtige alder og større udgifter til pensions-, socialsikrings- og sundhedssystemerne. Hvis der ikke tages fat på denne potentielle udvikling i tide, vil den føre til en væsentlig forøgelse af gældsbyrden. Som det fremgår af Kommissionens holdbarhedsrapport, er risikoen i den henseende særdeles høj i nogle medlemsstater og mellemstor i andre.

Medlemsstaterne bør afhjælpe de økonomiske virkninger af aldringen i overensstemmelse med den veletablerede trestrengede strategi til imødegåelse af aldringens budgetmæssige virkninger. Dette omfatter en passende kombination af politikker med henblik på at opnå en reduktion af gælden i et tilfredsstillende tempo, bl.a. ved at nå de mellemfristede mål, og skabe incitamenter, der kan hæve beskæftigelsesgraden og øge arbejdskraftudbuddet, således at virkningen af det fremtidige fald i antallet af personer i den arbejdsdygtige alder udlignes, samt reformer af pensions- og sundhedssystemerne. Det er også vigtigt at modernisere de sociale beskyttelsessystemer for at sikre, at de er finansielt holdbare, give personer i den arbejdsdygtige alder incitamenter til at blive på arbejdsmarkedet og samtidig sikre, at systemerne opfylder deres mål om tilgængelighed og effektivitet. Et bedre samspil mellem de sociale beskyttelsessystemer og arbejdsmarkederne kan fjerne forvridninger og tilskynde folk til at blive længere på arbejdsmarkedet set på baggrund af en øget forventet levetid. Sundhedsfremmende politikker, herunder forebyggende sundhedspleje, kan bidrage til at øge den del af livet, hvor man er ved godt helbred, og dermed støtte sundhedssystemernes bæredygtighed.

Retningslinje 2. At sikre den økonomiske og finanspolitiske holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse

Medlemsstaterne bør i lyset af de forventede udgifter som følge af den aldrende befolkning

1. sørge for, at den offentlige gæld nedbringes i et tilfredsstillende tempo, så de offentlige finanser styrkes

2. reformere og styrke pensions-, socialsikrings- og sundhedssystemerne for at sikre, at de er finansielt bæredygtige og socialt hensigtsmæssige og tilgængelige

3. træffe foranstaltninger, der kan øge arbejdsmarkedsdeltagelsen og arbejdskraftudbuddet, især hvad angår kvinder, unge og ældre arbejdstagere, samt fremme en livscyklustilgang til arbejde for at øge antallet af udførte arbejdstimer.

Se også den integrerede retningslinje »At anlægge en livscyklustilgang til arbejde« (nr. 18 samt nr. 4, 19 og 21).

Fremme af en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering

Veludformede skatte- og udgiftssystemer, der fremmer en effektiv ressourceallokering, er nødvendige, hvis den offentlige sektor i fuldt omfang skal kunne bidrage til vækst og beskæftigelse. Det kan opnås ved at kanalisere udgifterne til

vækstfremmende områder som forskning og udvikling (FoU), fysisk infrastruktur, miljøvenlige teknologier, menneskelig kapital og viden, uden at det skader målene om økonomisk stabilitet og bæredygtighed. Offentlige midler skal anvendes så effektivt om muligt. Medlemsstaterne kan bidrage til at kontrollere udgiftskategorier gennem hensigtsmæssige budgetinstitutioner og finanspolitiske rammer som f.eks. anvendelse af udgiftsregler og resultatbudgettering, der flytter fokus væk fra udgifter og i retning af resultater, og ved at indføre mekanismer, der kan sikre, at de enkelte reformforanstaltninger og overordnede reformpakker er velgennemtænkte. Nøgleprioriteter for EU's økonomi er at sikre, at skattestrukturerne og samspillet med overførselssystemerne øger incitamenterne til at arbejde og investere, at fremme en højere vækst gennem højere beskæftigelse og investeringer og at forhøje effektiviteten af udgifterne med henblik på at forhøje kvaliteten af de offentlige finanser.

Retningslinje 3. At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering

Medlemsstaterne bør, uden at det berører retningslinjerne om økonomisk stabilitet og bæredygtighed, ændre den offentlige udgiftsstruktur og styrke vækstfremmende områder i overensstemmelse med Lissabonstrategien, tilpasse skattestrukturerne, så de styrker vækstpotentialet, sikre, at der indføres mekanismer, der gør det muligt at vurdere forholdet mellem de offentlige udgifter og gennemførelsen af de politiske målsætninger, og sikre reformpakkernes overordnede sammenhæng.

Se også den integrerede retningslinje »At tilskynde til bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst« (nr. 11).

Sikre, at lønudviklingen bidrager til vækst og stabilitet og supplerer strukturreformerne

Lønudviklingen kan bidrage til stabile makroøkonomiske forhold og til et beskæftigelsesfremmende policy-mix. Det kræver, at reallønsstigningerne er i overensstemmelse med den underliggende produktivitetsvækst på mellemlang sigt og er forenelige med en rentabilitet, der giver mulighed for produktivitets-, kapacitets- og beskæftigelsesfremmende investeringer. Det kræver, at midlertidige faktorer såsom variationer i produktiviteten forårsaget af cykliske faktorer eller punktuelle stigninger i den samlede inflationsrate ikke medfører en uholdbar tendens i lønvæksten, og at lønudviklingen afspejler lokale arbejdsmarkedsforhold. I lande med faldende markedsandele er løntilbageholdenhed sammen med reformer, der øger produktiviteten, nødvendige for at sikre, at enhedslønomkostningerne tilpasses for at genoprette konkurrenceevnen. Disse problemstillinger må indgå i den løbende dialog og informationsudveksling mellem de pengepolitiske og finanspolitiske myndigheder og arbejdsmarkedets parter via den makroøkonomiske dialog.

Retningslinje 4. At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst. Medlemsstaterne bør for at øge omstillingsevnen sørge for de rette rammebetingelser for lønforhandlingssystemerne med fuld respekt for arbejdsmarkedets parter med henblik på at fremme en udvikling i de nominelle løn- og arbejdskraftomkostninger, der er forenelig med prisstabilitet og produktivitetstendensen på mellemlang sigt under hensyntagen til forskelle i kvalifikationer og lokale arbejdsmarkedsforhold.

Se også den integrerede retningslinje »At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer« (nr. 22).

Større sammenhæng mellem den makroøkonomiske politik, strukturpolitikken og beskæftigelsespolitikken

Formålet med sunde makroøkonomiske politikker er at skabe betingelser, der er fremmende for jobskabelse og vækst. Strukturreformer, der er i overensstemmelse med sunde budgetstillinger på kort og mellemlang sigt, er af væsentlig betydning for øget produktivitet og beskæftigelse på mellemlang sigt og fører således til fuld udnyttelse og styrkelse af vækstpotentialet. De bidrager også til finanspolitisk holdbarhed, makroøkonomisk stabilitet og modstandskraft over for chok. Samtidig er passende makroøkonomiske politikker vigtige for at drage fuld fordel af strukturreformerne med hensyn til vækst og beskæftigelse. Et vigtigt træk i medlemsstaternes overordnede økonomiske strategi er at sikre, at de har et sammenhængende sæt af strukturpolitikker, der understøtter de makroøkonomiske rammer, og omvendt. Markedsreformerne og investering i menneskelig kapital skal især forbedre økonomiernes generelle omstillings- og tilpasningsevne over for ændringer i de konjunkturbetingede økonomiske forhold og også over for mere langsigtede tendenser som globalisering og teknologi. Derfor er reformer af skatte- og overførselssystemerne vigtige, så det kan betale sig at arbejde, og at incitamenterne til ikke at deltage på arbejdsmarkedet begrænses til et minimum.

Retningslinje 5. At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker

Medlemsstaterne bør gennemføre reformer på arbejds- og produktmarkederne, der både øger vækstpotentialet og støtter de makroøkonomiske rammer ved at øge fleksibiliteten, faktormobiliteten og tilpasningsevnen på arbejds- og produktmarkederne som svar på globalisering, teknologiske fremskridt, efterspørgselsændringer og konjunkturbetingede ændringer. Medlemsstaterne bør navnlig: sætte yderligere gang i reformer af skatte- og overførselssystemer for at forbedre incitamenterne og gøre det økonomisk interessant at arbejde, øge arbejdsmarkedernes tilpasningsevne ved at kombinere fleksibilitet og sikkerhed og forbedre beskæftigelsesegnetheden gennem investeringer i menneskelig kapital.

Se også den integrerede retningslinje »At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet samtidig med at arbejdsmarkedsparternes rolle respekteres« (nr. 21, nr. 19).

A.2. ***Sikre et dynamisk, velfungerende euroområde***

Siden oprettelsen af euroområdet for næsten ti år siden har yderligere fire lande tilsluttet sig euroområdet. Euroen har bidraget til at sikre økonomisk stabilitet i landene i euroområdet ved efterfølgende at skabe gunstige finansieringsvilkår og afbøde virkningerne af eksterne valutakurssvingninger. Dæmpet vækst i visse dele af euroområdet og vedvarende forskelle i vækst og inflation mellem landene i euroområdet rejser spørgsmål om, hvorvidt den interne tilpasning i euroområdet fungerer smidigt, og antyder, at den økonomiske politik og forvaltningsstrukturerne endnu ikke er tilpasset i et omfang, der gør det muligt at drage fuld nytte af den monetære union. Da landene i euroområdet ikke længere kan føre den penge- og valutapolitik, de måtte ønske, er yderligere strukturreformer af afgørende betydning for fremme af en smidig tilpasning til økonomiske chok og genvinding af konkurrenceevnen og dermed skabelse af et bæredygtigt grundlag for den økonomiske vækst.

Policy-mixet i euroområdet skal støtte økonomisk vækst og samtidig sikre den langsigtede holdbarhed og stabilitet. I den nuværende situation er det vigtigt, at policy-mixet understøtter tilliden hos forbrugere og investorer, hvilket også indebærer en forpligtelse til at sikre stabilitet på mellemlang sigt. Budgetpolitikken skal sikre en budgetstilling, der støtter prisstabilitet og dels tager højde for behovet for at forberede sig på virkningen af befolkningens aldring, dels sikrer en sammensætning af de offentlige udgifter og indtægter, der fremmer økonomisk vækst. I april 2007 var Eurogruppen enig om, at de fleste af euroområdets medlemmer ved at udnytte de gunstige konjunkturbetingelser ville nå deres mellemfristede målsætninger i 2008 eller 2009, og at de alle bør sigte mod 2010 som det seneste tidspunkt. Da den offentlige sektor spiller en stor rolle i den økonomiske aktivitet i euroområdet, har kvaliteten af de offentlige finanser en betydelig indflydelse på de økonomiske resultater. Det er også afgørende, at midlerne bruges effektivt med henblik på at forbedre vækstpotentialet og nedbringe forvridninger som følge af finansieringen af de offentlige aktiviteter til et minimum. Omfattende strukturreformer vil give euroområdet mulighed for at hæve sit vækstpotentiale over tid og sikre, at en stærkere vækst ikke medfører en risiko for højere inflation. Reformer, der fører til mere smidige, rummelige og integrerede arbejdsmarkeder, mere konkurrence på produktmarkederne og stærkere integration af finansmarkederne ledsaget af vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker, er særdeles vigtige for medlemsstaterne i euroområdet, da de har stor betydning for deres evne til at tilpasse sig chok.

For at euroområdet skal kunne bidrage til international økonomisk stabilitet og bedre kunne repræsentere sine økonomiske interesser, er det afgørende, at det spiller sin rolle fuldt ud i det internationale monetære og økonomiske samarbejde. Udpegelsen i 2005 af en formand for eurogruppen for en toårig periode har eksempelvis gjort euroområdets repræsentation udadtil mere stabil, men repræsentationen udadtil bør forbedres i overensstemmelse med de eksisterende aftaler, så euroområdet kan indtage en ledende strategisk rolle i udviklingen af det globale økonomiske system, der står i et rimeligt forhold til dets økonomiske vægt.

De afsmittende effekter er meget kraftige og behovet for en fælles dagsorden særdeles stærkt i euroområdet. Fælles valuta og fælles pengepolitik giver koordineringen en ekstra dimension, der kan styrke euroområdets rolle ved at fremme vækst og beskæftigelse i hele EU.

Retningslinje 6. At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU. Medlemsstaterne i euroområdet skal sikre en bedre koordinering af deres økonomiske politik og budgetpolitik. De skal navnlig:

1. være særlig opmærksomme på de offentlige finansers finansielle holdbarhed i fuld overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten

2. bidrage til et policy-mix, der støtter et økonomisk opsving og er foreneligt med prisstabilitet og derved øger tilliden hos erhvervslivet og forbrugerne på kort sigt, men som samtidig er foreneligt med en langsigtet bæredygtig vækst

3. presse på med strukturreformer, der kan forbedre euroområdets vækstpotentiale på lang sigt og forbedre produktiviteten, konkurrenceevnen og den økonomiske tilpasning til asymmetriske chok under særlig hensyntagen til beskæftigelsespolitikken og

4. sikre, at euroområdets indflydelse i det globale økonomiske system står i et rimeligt forhold til dets økonomiske vægt.

AFSNIT B

MIKROØKONOMISKE REFORMER, DER SKAL ØGE EU'S VÆKSTPOTENTIALE

Strukturreformer er vigtige, hvis EU's vækstpotentiale skal øges, og den makroøkonomiske stabilitet støttes, da sådanne reformer øger den europæiske økonomis effektivitet og tilpasningsevne. Produktivitetsforbedringer opnås ved konkurrence, menneskelig kapital, investeringer og innovation. At øge Europas vækstpotentiale kræver fremskridt, både hvad angår jobskabelse og produktivitetsvækst. EU har i over ti år haltet bagefter USA's produktivitetsvækst, men siden midten af 2005 er produktivitetsstigningen i EU taget til, selv om produktivitetsstigningen i flere servicesektorer er gået i stå. At bevare denne forbedring er en stor udfordring for EU, især i lyset af den aldrende befolkning. Alene befolkningens aldring forventes næsten at halvere det nuværende vækstpotentiale. Det er således helt afgørende fortsat at forbedre produktiviteten, at sørge for en bedre uddannet, kvalificeret og motiveret arbejdsstyrke og øge antallet af udførte arbejdstimer, hvis levestandarden skal opretholdes og øges fremover, og der skal sikres et højt socialt beskyttelsesniveau. Endvidere vil øget samarbejde mellem de forskellige statslige niveauer give mulighed for en mere sammenhængende, koordineret og effektiv beslutningsproces.

B.1. ***Viden og innovation — drivkræfter for en bæredygtig vækst***

Viden, der indhentes gennem investeringer i FoU, innovation, uddannelse, kvalifikationer og livslang læring, er vigtige drivkræfter for langsigtet vækst. Politikker, der sigter mod at øge investeringer i viden og styrke innovationskapaciteten i EU's økonomi, er selve kernen i Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse. Derfor er de nationale og regionale programmer for perioden 2007-2013 i stigende grad rettet mod investeringer på disse områder i overensstemmelse med Lissabonmålene.

Øge og forbedre investeringerne i FoU med henblik på at etablere et europæisk videnrum

Et højt FoU-niveau er afgørende for den innovative proces og yder derfor et vigtigt bidrag til EU's fremtidige konkurrenceevne. FoU påvirker økonomisk vækst på mange måder: For det første kan det medvirke til at skabe nye markeder eller produktionsprocesser, for det andet kan det føre til gradvis forbedring af allerede eksisterende produkter og produktionsprocesser, for det tredje forøger det et lands evne til at absorbere nye teknologier og for det fjerde fremmer det det innovative potentiale. Gennem opnåelse af bæredygtig vækst kan miljøteknologier og miljøinnovation spille en vigtig rolle.

EU bruger for øjeblikket omkring 1,85 % af BNP på FoU (fra under 0,5 % til over 4 % af BNP i de forskellige medlemsstater). Udgifterne til FoU i forhold til BNP er faldet en smule siden 2000. Desuden finansieres kun omkring 55 % af forskningsudgifterne i EU af erhvervslivet. Det lave niveau for private FoU-investeringer er én af hovedårsagerne til innovationskløften mellem EU og USA. Det er nødvendigt at gøre hurtigere fremskridt med at oprette det europæiske forskningsrum og opfylde det fælles EU-mål om at øge forskningsinvesteringerne til 3 % af BNP inden 2010. Medlemsstaterne opfordres til inden for rammerne af deres nationale reformprogrammer og årlige gennemførelsesrapporter at gøre rede for deres FoU-udgiftsmål og deres foranstaltninger til at nå disse mål og lægge særlig vægt på at integrere den europæiske dimension i deres nationale FoU-politikker. Den største udfordring er at få indført rammevilkår, instrumenter og incitamenter for at få virksomhederne til at investere mere i forskning.

De offentlige forskningsbevillinger skal bruges mere effektivt, og forbindelserne mellem den offentlige forskning og den private sektor skal forbedres. Ekspertisecentre og -netværk bør udbygges og moderne forskningsinfrastruktur udvikles på koordineret vis, de offentlige støtteordninger bør anvendes bedre for at øge den private sektors innovation, og det bør i højere grad sikres, at de offentlige investeringer får en løftestangseffekt, og at forskningsinstitutionernes og universiteternes administration moderniseres. Det er også vigtigt at sikre, at virksomhederne opererer i et konkurrencepræget miljø, da konkurrence er et vigtigt incitament for private investeringer i innovation. Der må endvidere gøres en stor indsats for at øge antallet af kvalificerede forskere, der arbejder i Europa, især ved at få flere studerende ind på de naturvidenskabelige, tekniske og ingeniørvidenskabelige fag, forbedre forskernes karrieremuligheder og mindske hindringerne for forskeres internationale, europæiske og tværfaglige mobilitet, herunder ansættelse og reintegration af højt kvalificerede fastboende udenlandske og andre udenlandske forskere og studerende. Den europæiske dimension af FoU bør styrkes med hensyn til fælles finansiering, udvikling af en kritisk masse af forskere og et optimalt antal forskningsinfrastrukturer på EU-plan på prioriterede områder, der kræver betydelige midler, og gennem fjernelse af hindringer for forskeres, universitetslæreres og studerendes mobilitet. For at øge evnen til at skabe og tilegne sig ny viden skal der udfoldes flere bestræbelser på at forbedre og opretholde kvaliteten af uddannelserne, navnlig de videregående uddannelser.

Retningslinje 7. At øge og forbedre investeringerne i FoU, navnlig fra det private erhvervsliv. I den henseende bekræftes det overordnede mål på 3 % af BNP i 2010 med en passende fordeling mellem private og offentlige investeringer, således at medlemsstaterne fastsætter specifikke mellemliggende niveauer. Medlemsstaterne bør endvidere udvikle en vifte af foranstaltninger, der er egnede til at fremme FoU, navnlig erhvervslivets FoU, ved:

1. at forbedre rammevilkårene og sørge for, at virksomhederne opererer i et tilstrækkeligt konkurrencepræget og attraktivt miljø

2. at sikre mere effektive og virkningsfulde offentlige investeringer i FoU og udvikle offentlig-private partnerskaber (OPP)

3. at udbygge og styrke ekspertisecentre på medlemsstaternes uddannelses- og forskningsinstitutioner og om nødvendigt skabe nye, samt forbedre samarbejde og teknologioverførsel mellem offentlige forskningsinstitutter og private virksomheder

4. at videreudvikle og gøre bedre brug af incitamenter, der kan virke som løftestang for privat FoU

5. at modernisere forvaltningen af forskningsinstitutioner og universiteter

6. at sikre et tilstrækkeligt antal kvalificerede forskere ved at få flere studerende ind på de naturvidenskabelige, tekniske og ingeniørvidenskabelige fag og fremme karrieremulighederne og den europæiske, internationale og tværfaglige mobilitet for FoU-specialister.

Fremme af innovation

Dynamikken i europæisk økonomi er afhængig af dens kreativitets- og innovationsevne. Der skal være de rette økonomiske rammevilkår for innovation. Det indebærer velfungerende finans- og produktmarkeder samt en effektiv og overkommelig håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. Innovationer bliver ofte indført på markedet af nye virksomheder, som kan have meget svært ved at opnå finansiering. Derfor vil foranstaltninger, som tager sigte på oprettelse af innovative virksomheder og deres vækst, herunder bedre adgang til finansiering, kunne fremme innovativ virksomhed. Teknologispredning og politikker med henblik på en bedre integration af nationale innovations- og uddannelsessystemer kan fremmes gennem udvikling af innovationscentre og -netværk samt tjenester til innovationsstøtte rettet mod SMV'er. Overførsel af viden gennem forskermobilitet, udenlandske direkte investeringer eller importeret teknologi er særlig fordelagtig for tilbagestående lande og regioner. Det er også afgørende yderligere at styrke integrationen af videntrekanten — FoU, uddannelse og innovation. Navnlig kvalitetsuddannelsessystemer er blandt forudsætningerne for ekspertise og innovation.

EU's bredt baserede innovationsstrategi omhandler derfor intellektuelle ejendomsrettigheder, standardisering, anvendelse af offentlige udbud til at fremme innovation, fælles teknologiinitiativer, styrkelse af innovation på højteknologimarkeder, samarbejde mellem højere læreanstalter, forskningsinstitutioner og erhvervsliv, herunder open source innovation, fremme af innovation på regionalt niveau, innovation inden for tjenesteydelser og ikke-teknologisk innovation samt en forbedring af virksomhedernes adgang til finansiering, især risikovillig kapital. Det er nødvendigt, at EU finder løsninger med henblik på en ordning for bilæggelse af retstvister om patenter og et EF-patent.

Retningslinje 8. At fremme alle former for innovation. Medlemsstaterne bør fokusere på:

1. bedre tjenester til innovationsstøtte, navnlig til spredning og teknologioverførsel

2. oprettelse og videreudvikling af innovationscentre, netværk og virksomhedskuvøser, der samler universiteter, forskningsinstitutioner og virksomheder, både på regionalt og lokalt plan, og bidrager til at slå bro over teknologikløften mellem regionerne

3. incitamenter til tværnational videnoverførsel, herunder gennem udenlandske direkte investeringer

4. tilskyndelse til offentlige indkøb af innovative produkter og tjenester

5. bedre adgang til national og international finansiering

6. effektive og overkommelige midler til at håndhæve intellektuelle ejendomsrettigheder.

Spredning af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i overensstemmelse med målene og tiltagene i i2010-initiativet er ligeledes en vigtig vej til at forbedre produktiviteten og dermed den økonomiske vækst. EU har ikke været i stand til at høste det fulde udbytte af informations- og kommunikationsteknologier (ikt), navnlig på grund af den fortsatte underinvestering i ikt, organisationsinnovation og kompetenceopbygning på dette område. En bredere og mere effektiv anvendelse af ikt og indførelse af et fuldt integreret indre marked for elektroniske kommunikationstjenester vil styrke de europæiske virksomheders fremtidige konkurrenceevne. Det er også vigtigt at nedbringe og forebygge fragmentering af det »indre e-marked«, ved at medlemsstaterne indfører kompatible e-tjenester i alle segmenter. Åbne ikt-standarder er nyttige som grundlag for interoperabilitet og innovation. Sikkerhed i forbindelse med netværk og datasikkerhed og -hemmelig samt konvergens bør garanteres. Medlemsstaterne bør tilskynde til udbredelse af bredbåndsnet, herunder i utilstrækkeligt dækkede områder, med henblik på at udvikle videnøkonomien og mindske de regionale skævheder i henseende til økonomisk, social og kulturel udvikling og fremme vækst og innovation inden for nye tjenester ved at fremme udbredelsen af højhastighedsbredbåndsnet.

Retningslinje 9. At lette spredning og effektiv anvendelse af ikt og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund. Medlemsstaterne bør:

1. tilskynde til udstrakt brug af ikt i offentlige forvaltninger, SMV'er og husholdninger

2. fastsætte den nødvendige ramme for de dermed forbundne ændringer i arbejdstilrettelæggelsen

3. fremme en stærk europæisk industri inden for ikt-nøgleområder

4. tilskynde til udvikling af stærke ikt- og indholdsindustrier samt velfungerende markeder

5. sikre netværks- og informationssikkerhed samt konvergens og interoperabilitet med henblik på at skabe et informationsrum uden grænser

6. tilskynde til udbredelse af bredbåndsnet, bl.a. i de utilstrækkeligt dækkede områder, med henblik på udvikling af videnøkonomien. Se også den integrerede retningslinje »At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet samtidig med at arbejdsmarkedsparternes rolle respekteres« (nr. 21).

Styrkelse af det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele

Et stærkt industrielt grundlag har afgørende betydning for EU's økonomi. EU's konkurrenceevne afhænger af økonomiens evne til at orientere aktiviteter mod sektorer med høj produktivitet. En tilgang, hvor de offentlige politikker fremmer innovation og beskæftigelse, og hvori regionale og andre politikker indgår, bidrager til at styrke EU's industrielle grundlag. For at styrke og bevare sin økonomiske og teknologiske førerstilling skal EU endvidere øge sin evne til at udvikle og markedsføre nye teknologier, herunder ikt og miljøteknologier. De synergier, der opstår, når medlemsstaterne i fællesskab tager udfordringer op på europæisk plan i forbindelse med forskning, regulering og finansiering, fordi de har svært ved at tackle markedssvigt hver for sig, bør analyseres og udnyttes. EU har endnu ikke været i stand til at udnytte sit teknologiske potentiale fuldt ud. EU's industripolitik bør have som mål at skabe lige erhvervsvilkår baseret på fair konkurrence. Ved at samle særlig fremragende forskning i Europa og udvikle offentlig-private partnerskaber og samarbejde mellem medlemsstaterne, når det er mere fordelagtigt for samfundet end for den private sektor, vil man kunne udnytte dette teknologiske potentiale bedre.

Retningslinje 10. At styrke det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele. EU har brug for en solid industristruktur på hele sit område. En moderne og aktiv industripolitik, der er nødvendig, forudsætter, at det industrielle grundlags konkurrencefordele styrkes, bl.a. gennem attraktive rammevilkår for både produktion og tjenesteydelser, samtidig med at det sikres, at indsatsen koordineres på nationalt, tværnationalt og europæisk plan. Medlemsstaterne bør:

1. først identificere merværdien og konkurrenceparametrene i de industrielle nøglesektorer og tackle de udfordringer, der følger af globaliseringen

2. også fokusere på udviklingen af nye teknologier og markeder

   a) dette indebærer især en forpligtelse til at fremme nye teknologiinitiativer baseret på offentlig-private partnerskaber og samarbejde mellem medlemsstaterne, der kan hjælpe med at tackle egentlige markedssvigt

   b) det indebærer også oprettelse og udvikling af netværk af regionale eller lokale klynger i hele EU med større inddragelse af SMV'er.

Se også den integrerede retningslinje »At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene« (nr. 20).

Fremme af en bæredygtig ressourceanvendelse

Hvis EU fortsat skal gøre fremskridt, skal der tages fat på en række ressource- og miljømæssige udfordringer, som vil bremse væksten fremover, hvis der ikke tages fat på dem, eller hvis de tackles på en ikke-omkostningseffektiv måde. Den seneste udvikling har understreget, hvor vigtig energieffektivitet er, og hvor vigtigt det er at gøre den europæiske økonomi mindre sårbar over for svingninger i olieprisерne. Det er nødvendigt med en samlet tilgang til klima- og energipolitikken for at

øge forsyningssikkerheden, sikre en konkurrencedygtig EU-økonomi og rimelige energipriser samt bekæmpe klimaforandringer. Både medlemsstaterne og EU skal bidrage til at nå EU's mål om, at drivhusgasemissionerne senest i 2020 skal være nedbragt med mindst 20 %, at vedvarende energi skal udgøre 20 % af energiforbruget, og at energieffektiviteten skal være øget med 20 %, samt til forberedelserne på at reducere drivhusgasemissionerne med 30 % senest i 2020 som EU's bidrag til en global og omfattende aftale for perioden efter 2012, forudsat at andre industrilande forpligter sig til tilsvarende emissionsreduktioner, og at de udviklingslande, der er længst fremme, yder et passende bidrag. Der bør udvikles politikker for at sikre, at målene nås på den økonomisk mest effektive måde og med så lave omkostninger som muligt. Det bliver en afgørende udfordring at sikre, at overgangen til en økonomi med lavt CO_2-udslip håndteres på en måde, der er forenelig med EU's konkurrenceevne, som støtter sund og holdbar forvaltning af de offentlige finanser, og som bidrager til bredere vækstmål, der er i overensstemmelse med Lissabonstrategien for vækst og beskæftigelse. Det er af afgørende betydning, at medlemsstaterne fortsat bekæmper klimaændringer for at undgå, at den globale temperatur stiger med mere end 2 °C i forhold til det førindustrielle niveau, samtidig med at Kyotomålene samt 2020-målene gennemføres på en omkostningseffektiv måde. Medlemsstaterne bør engagere sig i at standse tabet af biodiversitet inden 2010 og bevare økosystemfunktioner, navnlig ved at indarbejde et sådant krav i andre politikker, i betragtning af biodiversitetens betydning for visse økonomiske sektorer.

Det er af afgørende betydning, at der udvikles en effektiv og bæredygtig transportpolitik, bl.a. ved at tillade en effektiv internalisering af eksterne omkostninger. I den forbindelse spiller brugen af markedsbaserede instrumenter en nøglerolle for at få priserne til bedre at afspejle miljøødelæggelse og samfundsmæssige omkostninger, og det er vigtigt at lade passende prissignaler slå fuldt igennem. EU's emissionshandelsordning bør også styrkes. Fremme af udvikling og brug af miljøvenlige teknologier og miljøinnovationer, flere grønne offentlige indkøb, under særlig hensyntagen til SMV'er, og fjernelse af tilskud, der har negative miljøvirkninger, samt andre politikinstrumenter, herunder beskatning, miljøstøtte og miljøafgifter, kan forbedre de innovative resultater og øge deres bidrag til en bæredygtig udvikling. EU-virksomhederne er for eksempel blandt de førende i verden med hensyn til at udvikle nye vedvarende energiteknologier. I en situation, hvor der er et konstant opadgående pres på energipriserne, og der bliver stadig flere trusler mod klimaet, er det vigtigt at presse på for at forbedre energieffektiviteten som et bidrag til såvel vækst som bæredygtig udvikling.

Retningslinje 11. At tilskynde til en bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst. Medlemsstaterne bør:

1. prioritere energieffektivitet og kraftvarmeproduktion, udvikling af bæredygtige, herunder vedvarende, energikilder og hurtig udbredelse af miljøvenlige og miljøeffektive teknologier, a) dels inden for det indre marked, navnlig på transport- og energiområdet, bl.a. for at gøre den europæiske økonomi mindre sårbar over for udsving i oliepriserne, b) dels over for resten af verden som en sektor med et betydeligt eksportpotentiale

2. fremme udviklingen af midler til internalisering af eksterne miljøomkostninger og afkobling af økonomisk vækst fra miljøødelæggelser. Gennemførelsen af disse prioriteter bør være i overensstemmelse med gældende fællesskabslovgivning og med de tiltag og instrumenter, der foreslås i handlingsplanen for miljøteknologier (ETAP), bl.a. ved a) anvendelse af markedsbaserede instrumenter, b) risikofonde og FoU-midler, c) fremme af bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre, herunder flere grønne offentlige indkøb, d) særlig hensyntagen til SMV'er og e) en reform af tilskud, der har betydelige negative miljøvirkninger og er uforenelige med en bæredygtig udvikling, med henblik på deres gradvise fjernelse

3. forfølge målet om at standse tabet af biodiversitet inden 2010, navnlig ved at indarbejde et sådant krav i andre politikker, i betragtning af biodiversitetens betydning for visse økonomiske sektorer

4. fortsat bekæmpe klimaændringer og samtidig gennemføre Kyotomålene på en omkostningseffektiv måde, navnlig i forhold til SMV'er.

Se også den integrerede retningslinje »At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering« (nr. 3).

B.2. ***EU skal være et mere attraktivt sted at investere og arbejde***

Den Europæiske Unions tiltrækningskraft som investeringssted afhænger blandt andet af, hvor store og åbne dens markeder er, af reguleringssituationen og af arbejdsstyrkens og infrastrukturens kvalitet.

Udbygning og udvikling af det indre marked

Det indre marked for varer er forholdsvis velintegreret, men markedet for tjenesteydelser er fortsat både i retlig henseende og i praksis temmelig opsplittet. En fuldstændig og rettidig gennemførelse af servicedirektivet vil være et vigtigt skridt mod et fuldt ud funktionsdygtigt indre marked for tjenesteydelser. Fjernelse af alle hindringer, bl.a. ved at lette de administrative byrder for tværnationale aktiviteter, vil bidrage til at frigøre det uudnyttede potentiale i den europæiske tjenestesektor. Det er vigtigt at forbedre skatte- og afgiftsrammerne. Det indre markeds funktionsmåde kan forbedres gennem en vedvarende indsats for at bekæmpe skattesvig og fjerne skadelig konkurrence på skatte- og afgiftsområdet og gennem et styrket samarbejde om skatte- og afgiftsspørgsmål mellem medlemsstaterne og, hvor det er relevant, på europæisk plan under iagttagelse af de nationale kompetencer. Der vil fortsat blive arbejdet med dette område, bl.a. ved at gøre noget ved hindringerne for det indre marked. Endelig vil en fuld integration af de finansielle markeder i kraft af gennemførelse af den strategi, der er omhandlet i hvidbogen om finansielle tjenesteydelser 2005-2010, bidrage til at øge produktionen og beskæftigelsen gennem en mere effektiv kapitalallokering og bedre vilkår for virksomhedsfinansiering.

Medlemsstaterne har gjort fremskridt med gennemførelsen af direktiverne om det indre marked. Ikke desto mindre bør yderligere forbedringer være en prioritet for at drage fuld fordel af et fælles europæisk marked. Desuden bliver direktiverne ofte hverken gennemført eller anvendt korrekt, hvilket ses af de mange overtrædelsesprocedurer, der bliver indledt af Kommissionen. Medlemsstaterne bør udveksle bedste praksis og samarbejde mere positivt indbyrdes og med Kommissionen for at sikre, at de giver borgere og erhvervsliv det fulde udbytte af lovgivningen om det indre marked. For eksempel er der meget, der kan forbedres i den praksis, der benyttes ved offentlige indkøb. Forbedringerne bør udmønte sig i, at en større del af de offentlige indkøb bliver sendt i udbud. Desuden vil flere åbne udbud give betydelige budgetbesparelser for medlemsstaterne.

Retningslinje 12. At udbygge og uddybe det indre marked. Medlemsstaterne bør:

1. accelerere gennemførelsen af direktiverne om det indre marked

2. prioritere en strengere og bedre håndhævelse af lovgivningen om det indre marked

3. fjerne de tilbageværende hindringer for grænseoverskridende aktiviteter

4. anvende EU's regler om offentlige indkøb effektivt

5. fremme et fuldt funktionsdygtigt indre marked for tjenesteydelser, samtidig med at den europæiske sociale model bibeholdes

6. fremskynde integrationen af de finansielle markeder gennem en konsekvent og sammenhængende gennemførelse og håndhævelse af handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser. Se også den integrerede retningslinje »At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene« (nr. 20).

Sikring af åbne og konkurrencedygtige markeder i og uden for EU

Et åbent globalt handelssystem har afgørende betydning for EU. Hvad angår handel og investeringer har EU en førerstilling på verdensplan, og den åbne økonomi betyder billigere produktionsfaktorer, lavere forbrugerpriser, et konkurrenceincitament for erhvervslivet og nye investeringer. Samtidig er det vigtigt, at EU bruger sin indflydelse i internationale forhandlinger til at presse på for at opnå stadig mere åbne markeder til gensidig fordel. EU vil derfor fortsat bestræbe sig på at fjerne hindringer for handel og investeringer og slå hårdt ned på illoyal adfærd inden for handel og investeringer og på konkurrenceforvridning. Det er også vigtigt at samarbejde med vore vigtigste handelspartnere om at skabe et fælles område med kompatible regler og standarder, herunder samarbejde på internationalt plan for at fremme de internationale finansielle markeders effektivitet og stabilitet.

Konkurrencepolitikken har i høj grad bidraget til at sikre lige vilkår for virksomheder i EU. Den kan også bruges til at overveje de bredere rammer for markedsregulering, som kan give bedre konkurrencevilkår for virksomhederne, især ved at tage hensyn til konkurrenceevnens eksterne aspekter under udviklingen og gennemførelsen af vore egne interne politikker. De europæiske markeder kan åbnes yderligere for konkurrence, hvis det generelle statsstøtteniveau nedsættes. Sådanne bestræbelser skal ledsages af en omlægning af den resterende statsstøtte til fordel for visse horisontale mål. Revisionen af statsstøttereglerne har gjort dette lettere.

Strukturreformer, der gør det lettere at komme ind på markedet, er særligt konkurrencefremmende. Det vil især betyde noget på markeder, der tidligere var beskyttet mod konkurrence på grund af konkurrencebegrænsende adfærd, monopoler eller overregulering (f.eks. kan tilladelser, licenser, mindstekapitalkrav, retlige hindringer, butikkers åbningstider, regulerede priser osv. hindre udviklingen af effektiv konkurrence) eller på grund af handelsbeskyttelse.

Desuden vil gennemførelsen af vedtagne foranstaltninger med henblik på at åbne netværksindustrierne for konkurrence (inden for elektricitet og gas, transport, telekommunikation og posttjenester) kunne betyde lavere priser generelt og større valgmuligheder, samtidig med at der sikres levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse til alle borgere. Konkurrence- og reguleringsmyndighederne må sørge for, at der er konkurrence på de liberaliserede markeder. Samtidig skal der sikres et tilfredsstillende udbud af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse af høj kvalitet og til overkommelige priser.

Stærke forbrugere, der foretager oplyste valg, vil være hurtigere til at belønne effektive operatører. Der skal gøres en indsats for at forbedre håndhævelsen af forbrugerlovgivning, der både giver forbrugerne et ansvar og åbner det indre marked for mere intens konkurrence på detailniveau.

Åbenhed udadtil for handel og investeringer ved at øge både eksporten og importen er en væsentlig anspore til vækst og beskæftigelse og kan styrke gennemførelsen af strukturreformer. Et åbent og stærkt system af regler for verdenshandelen er af afgørende betydning for den europæiske økonomi. En vellykket afslutning på en ambitiøs og afbalanceret aftale inden for rammerne af Doharunden samt indgåelse af bilaterale og regionale frihandelsaftaler vil yderligere åbne markederne for handel og investeringer og således bidrage til at øge den potentielle vækst. EU er rede til at bistå sine handels- og investeringspartnere med at fremme globale normer og navnlig med at støtte kapacitetsopbygning i udviklingslandene.

Retningslinje 13. At sikre åbne og konkurrenceprægede markeder i og uden for Europa og høste fordelene ved globaliseringen. Medlemsstaterne bør prioritere:

1. fjernelse af reguleringsmæssige hindringer, handelshindringer og andre hindringer, der på urimelig vis hindrer konkurrence

2. en mere effektiv håndhævelse af konkurrencepolitikken

3. en selektiv markeds- og regelscreening fra konkurrence- og tilsynsmyndighedernes side for at identificere og fjerne hindringer for konkurrence og markedsadgang

4. reduktion af konkurrenceforvridende statsstøtte

5. omlægning af støtten i overensstemmelse med fællesskabsrammerne, så den rettes mod visse horisontale mål, f.eks. forskning, innovation og optimering af de menneskelige ressourcer samt veldefinerede markedssvigt

6. fremme af åbenhed udadtil, også i en multilateral sammenhæng

7. fuld gennemførelse af de foranstaltninger, der er vedtaget for at åbne netværksindustrierne for konkurrence, med henblik på at sikre en effektiv konkurrence på de integrerede europæiske markeder. Samtidig har effektive tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse en væsentlig rolle at spille i en konkurrencepræget og dynamisk økonomi.

Forbedring af den europæiske og nationale regulering

Markedsregulering er vigtig, hvis der skal skabes et miljø, hvor der kan handles til konkurrencedygtige priser. Regulering er også med til at korrigere for markedssvigt og beskytte markedsdeltagere. Den samlede virkning af lovgivning og regulering kan imidlertid medføre væsentlige økonomiske omkostninger. Det er derfor vigtigt, at lovgivningen er velgennemtænkt og afvejet og løbende bliver revideret. Kvaliteten af de europæiske og nationale retlige rammer er en fælles forpligtelse og et delt ansvar mellem EU og medlemsstaterne.

En bedre lovgivningskultur er ved at få stærkere fodfæste i EU. I Kommissionens tilgang til bedre lovgivning bliver den økonomiske, sociale og miljømæssige virkning af ny eller revideret lovgivning vurderet nøje for at identificere potentielle kompromisløsninger og synergier mellem forskellige politikmål. Desuden bliver det undersøgt, om eksisterende lovgivning kan forenkles, herunder også hvad angår administrative byrder, og lovgivningens indvirkning på konkurrenceevnen bliver vurderet. Endelig har Kommissionen vedtaget en fælles fremgangsmåde til måling af de administrative omkostninger ved ny og eksisterende EU-lovgivning, og der er opstillet et ambitiøst mål om i 2012 at have nedsat den byrde, der følger af EU-lovgivningen og de nationale gennemførelsesbestemmelser, med 25 %.

Medlemsstaterne bør være lige så ambitiøse, når det gælder om at fastsætte nationale reduktionsmål inden for deres kompetenceområde. For at lette de administrative byrder bør offentlige e-tjenester fremmes aktivt lige som andre ikt-redskaber, der anvendes bredt i medlemsstaterne. Generelt bør medlemsstaterne vedtage en omfattende og bedre lovgivningsstrategi, herunder hensigtsmæssige institutionelle strukturer, overvågningsværktøjer og ressourcer og inddrage relevante interessenter. Medlemsstaterne bør systematisk vurdere omkostninger og fordele ved lovgivningsinitiativer og revisioner. De bør forbedre kvaliteten af lovgivningen, samtidig med at de fastholder deres mål, og forenkle eksisterende lovgivning. De bør foretage brede høringer om omkostninger og fordele ved deres lovgivningsinitiativer, især hvis der er tale om afvejninger mellem forskellige politikmål. Medlemsstaterne bør også sikre, at relevante alternativer til lovgivning fuldt ud tages i betragtning. Det er især vigtigt for små og mellemstore virksomheder, der normalt kun har begrænsede ressourcer til at håndtere de lovkrav, de bliver pålagt af både fællesskabslovgivning og national lovgivning. Der skal derfor være særlig opmærksomhed om, hvorvidt SMV'er helt eller delvis kan fritages fra de administrative byrder.

Retningslinje 14. At skabe et mere konkurrencedygtigt erhvervsmiljø og tilskynde til privat initiativ gennem bedre regulering. Medlemsstaterne bør:

1. mindske den administrative byrde for virksomhederne, især SMV'er og nyetablerede virksomheder

2. forbedre kvaliteten af deres eksisterende og nye love og regler, men samtidig fastholde deres mål ved en systematisk og stringent vurdering af de økonomiske, sociale (herunder sundhedsmæssige) og miljømæssige virkninger, idet de tager hensyn til og gør fremskridt med målingen af den administrative byrde i forbindelse med regulering samt virkningen på konkurrenceevnen, også i relation til håndhævelsen

3. tilskynde virksomhederne til at udvikle deres sociale ansvar.

EU bliver nødt til at gøre noget mere effektivt ved iværksætterånden, og det er nødvendigt med flere virksomheder, der er villige til at gå i gang med kreative eller innovative risikobetonede aktiviteter. Politikkerne bør skabe en ramme for innovative SMV'er, der har potentiale til at skabe stor værditilvækst og høj vækst. Der må tilskyndes til, at der i alle former for uddannelse, både almen og faglig, indgår iværksætterkultur og formidles relevante kompetencer. Iværksætterdimensionen bør integreres i den livslange læringsproces lige fra skolen. Det anbefales at oprette partnerskaber med virksomheder. Andre måder til at fremme oprettelse af virksomheder og deres vækst er at forbedre betingelserne for adgang til finansiering, fremme en mere effektiv finansiel formidling og styrke de økonomiske incitamenter. Dette kan omfatte skattesystemer, der belønner succes, nedbringelse af indirekte lønomkostninger og reduktion af de administrative byrder for nyetablerede virksomheder, navnlig ved tilbud om relevant hjælp til virksomhederne (især til unge iværksættere) og indførelse af etstedsordninger (one-stop-shop). Der skal lægges særlig vægt på at gøre virksomhedsoverdragelse lettere, herunder familievirksomheder, og forbedre rednings- og omstruktureringsprocedurer, især ved hjælp af mere effektive konkurslove. Medlemsstaterne bør også fremme udbredelsen af ikt til SMV'er for at forbedre produktiviteten og fremme eksporten ved at støtte administrative onlineprocedurer. Der skal tages passende hensyn til særlige hindringer, som kvindelige iværksættere oplever, og det er nødvendigt at fastlægge og udvikle støtten for at øge antallet kvindelige iværksættere. De forslag, der vil indgå i den kommende »lov om små virksomheder« for EU, der skal fremlægges af Kommissionen, bør udformes, så de sikrer, at de bidrager til at frigøre vækst- og jobpotentialet i SMV'erne.

Retningslinje 15. At fremme en mere iværksætterorienteret kultur og skabe et miljø, der støtter SMV'er. Medlemsstaterne bør:

1. forbedre adgangen til finansiering for at fremme SMV'ernes oprettelse og vækst, især ved mikrolån og andre former for risikovillig kapital

2. styrke de økonomiske incitamenter, bl.a. ved at forenkle skattesystemerne og nedbringe de indirekte lønomkostninger

3. styrke SMV'ers innovative potentiale

4. sørge for relevante støttetjenester, f.eks. indførelse af etstedordninger og fremme af nationale støttenetværk for virksomheder for at fremme deres oprettelse og vækst i overensstemmelse med chartret om små virksomheder. Endvidere bør medlemsstaterne styrke uddannelse i iværksætterkultur for SMV'er. Medlemsstaterne bør ligeledes lette virksomhedsoverdragelse, om nødvendigt modernisere konkurslovene og forbedre rednings- og omstruktureringsprocedurerne.

Se også den integrerede retningslinje »At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering« (nr. 3) og »At fremme alle former for innovation« (nr. 8, 23 og 24).

Udbygning og forbedring af europæisk infrastruktur

En moderne infrastruktur (transport, energi og digital kommunikation) er en vigtig faktor, der har betydning for, hvor attraktive steder er. Den sikrer mobilitet for personer, varer og tjenesteydelser i hele EU. Hvis transport- og kommunikationsomkostningerne reduceres og markederne udvides, vil man med sammenkoblede og driftskompatible transeuropæiske net kunne fremme international handel og stimulere det indre markeds dynamik. Desuden vil den igangværende liberalisering af de europæiske netværksindustrier fremme konkurrence og generere effektivitetsforbedringer i disse sektorer.

Hvad angår fremtidige investeringer i europæisk infrastruktur må gennemførelsen af de 30 prioriterede transportprojekter, som Europa-Parlamentet og Rådet har anført i retningslinjerne for det transeuropæiske net (TEN), og afslutningen af de grænseoverskridende »quick-start«-projekter for transport, vedvarende energi og bredbåndskommunikation og forskning (anført i det europæiske vækstinitiativ og gennemførelsen af andre transportprojekter støttet af Samhørighedsfonden), betragtes som en prioritet. Problemerne med flaskehalse inden for infrastrukturerne skal også løses. Hensigtsmæssige prissætningssystemer for infrastrukturer kan bidrage til en effektiv brug af infrastruktur og udvikling af en bæredygtig balance mellem transportformerne.

Retningslinje 16. At udvide, forbedre og sammenkoble infrastrukturen i Europa og færdiggøre prioriterede grænseoverskridende projekter med det særlige formål at opnå større integration af de nationale markeder i et udvidet EU. Medlemsstaterne bør:

1. udvikle de nødvendige betingelser for ressourceeffektive transport-, energi- og ikt-infrastrukturer — først og fremmest infrastrukturer, der indgår i det transeuropæiske net (TEN) — ved at supplere fællesskabsmekanismerne, især i transnationale områder og i randområder, hvilket er en væsentlig forudsætning for, at netværksindustrierne med succes kan åbnes for konkurrence

2. overveje udvikling af offentlig-private partnerskaber

3. overveje passende prissætningssystemer for infrastrukturerne for at sikre effektiv brug af infrastrukturer og udvikling af en bæredygtig balance mellem transportformerne med vægt på teknologiskift og innovation og hensyntagen til miljøomkostninger og indvirkning på væksten.

Se også den integrerede retningslinje »At lette spredning og effektiv anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund« (nr. 9).

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. maj 2008.

På Rådets vegne

A. BAJUK

Formand